

Határozatok Tára

C-372/16. sz. ügy

**Soha Sahyouni
kontra
Raja Mamisch**

(az Oberlandesgericht München [Németország] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal – A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség – 1259/2010/EU rendelet – A házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog területén létrehozandó megerősített együttműködés – Harmadik államban, vallási bíróság által kimondott, nem állami házasságfelbontás elismerése – Az említett rendelet hatálya”

Összefoglaló – A Bíróság ítélete (első tanács), 2017. december 20.

1. *Előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések – A Bíróság hatásköre – A nemzeti jog által olyan helyzetekben is közvetlenül és feltétel nélkül alkalmazandóvá tett uniós jogi rendelkezések, amely helyzetek nem tartoznak e rendelkezések hatálya alá – Bennfoglaltság*

(EUMSZ 267. cikk; 1259/2010 tanácsi rendelet)

2. *Polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés – A házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog – 1259/2010 rendelet – Hatály – A házasságot harmadik államban található vallási bíróság előtt tett egyoldalú akaratnyilatkozat útján felbontó határozat elismerése – Kizártság*

(1259/2010 tanácsi rendelet, 1. cikk)

1. Lásd a határozat szövegét.

(lásd: 27–34. pont)

2. A házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog területén létrehozandó megerősített együttműködés végrehajtásáról szóló, 2010. december 20-i 1259/2010/EU tanácsi rendelet 1. cikkét úgy kell értelmezni, hogy az egyik házastárs által egy vallási bíróság előtt tett, olyan egyoldalú nyilatkozat útján történő házasságfelbontás, mint amely az alapügy tárgyát képezi, nem tartozik e rendelet tárgyi hatálya alá.

Elsősorban, ami az 1259/2010 rendelet 1. cikkének szövegét illeti, ez a cikk az (1) bekezdésében csupán azt határozza meg, hogy e rendeletet a házasság felbontására és a különválásra kell alkalmazni olyan esetekben, amelyek több állam jogához kapcsolódnak. E cikk szövege tehát nem szolgáltat semmiféle hasznos elemet a rendelet értelmében vett „házasságfelbontás” fogalmának meghatározásához.

Másodsorban, ami az 1259/2010 rendelet 1. cikkének szövegkörnyezetét illeti, először is meg kell jegyezni, hogy e rendelet egyetlen más rendelkezése sem határozza meg az e rendelet értelmében vett „házasságfelbontás” fogalmát. Továbbá, igaz ugyan, hogy a nem állami házasságfelbontás nincs kifejezetten kizárva az 1259/2010 rendelet hatálya alól, amint azt a főtanácsnok az indítványának 60. pontjában megjegyezte, az ezen rendelet több rendelkezésében, így az 1. cikk (2) bekezdésében, az 5. cikk (2) és (3) bekezdésében, a 8. és 13. cikkben, illetve a 18. cikk (2) bekezdésében szereplő, valamely „bíróság[hoz]” fordulásra és valamely „eljárás” létre történő hivatkozások egyértelművé teszik, hogy e rendelet kizárólag az állami bíróság vagy hatóság, illetve a felügyelete alatt álló szerv által kimondott házasságfelbontásra vonatkozik. Végül, az 1259/2010 rendelet (10) preambulumbekézése értelmében e rendelet tárgyi hatályának és rendelkezéseinek összhangban kell lenniük a 2201/2003 rendelettel.

Harmadsorban, ami az 1259/2010 rendelet célkitűzéseit illeti, e rendelet, amint az a címéből kitűnik, a részt vevő tagállamok között megerősített együttműködést hoz létre a házasság felbontására és a különválásra irányuló eljárások során alkalmazandó jog terén. Amint azt a főtanácsnok az indítványának 65. pontjában megjegyezte, e rendelet elfogadásakor a megerősített együttműködésben részt vevő tagállamok jogrendszereiben egyedül a hatósági jellegű szervek hozhattak az érintett jogterületen jogi kötéserővel bíró határozatokat. E tekintetben igaz ugyan, hogy az 1259/2010 rendelet elfogadása óta több tagállam is bevezette a jogrendjében a házasság valamely állami hatóság beavatkozása nélkül történő felbontásának lehetőségét, mindazonáltal – amint azt a főtanácsnok az indítványának 66. pontjában megjegyezte – e rendelet hatályának a nem állami házasságfelbontásra való kiterjesztéséhez az uniós jogalkotó kizárólagos hatáskörébe tartozó intézkedésekre lenne szükség.

Így a „házasságfelbontás” 2201/2003 rendeletben szereplő fogalommeghatározása fényében az 1259/2010 rendelet célkitűzéseiből kitűnik, hogy ez utóbbi rendelet hatálya csak az állami bíróság vagy hatóság, illetve a felügyelete alá tartozó szerv által kimondott házasságfelbontásra terjed ki.

(lásd: 37–40., 44., 45., 47–49. pont és a rendelkező rész)